

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecători:

Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadi,
Ion Corolevschi, Iuliana Oprea

judecînd cererea de recurs declarată de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Buiucani, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a BCA „Întreprinzbanca” în proces de lichidare împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău privind furnizarea informației solicitate,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2012, prin care cererea de chemare în judecată a fost admisă,

CONSTATĂ:

La 20.09.2012, BCA „Intreprinzbanca” în proces de lichidare s-a adresat în judecată, în procedura de contencios administrativ, cu cerere împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, contestînd refuzul pîrîtului de a comunica reclamantului codurile fiscale ale agenților economici indicați de reclamant în cererile prelabile nr. 147 din 16.08.2012, nr.178 din 23.06.2012, nr. 206 din 13.09.2012, sau să se confirme faptul, că agenților economici respectivi nu li s-au atribuit coduri fiscale.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, potrivit art. 14 alin. (l) lit. e) Cod de executare, documentul executoriu trebuie să cuprindă și codul fiscal al debitorului - persoană juridică. Astfel, pentru că instanța de judecată emitentă a titlului executoriu, să indice codul fiscal al debitorului, reclamantul trebuie să-l indice în cererea de chemare în judecata, așa cum prevede art. 166 CPC.

Reclamantul a mai menționat că nu dispune de informațiile despre toate codurile fiscale ale debitorilor, deoarece pîna la mijlocul anului 1994 nu existau coduri fiscale și clienții nu le indicau. Codurile fiscale au început să fie atribuite de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun.Chișinău în anul 1994. În prezent BCA „Întreprinzbanca” în proces de lichidare are necesitatea de a prezenta spre executare Titluri executorii, dar nu cunoaște toate codurile fiscale ale debitorilor, iar în cazul în care Banca transmite la executare Titlurile executorii fără a indica codul fiscal, executorii judecătorești, cu referire la art. 61 Cod de executare, refuză să le primească spre executare și să intenteze procedura de executare, pe motiv că documentul executoriu nu este întocmit în conformitate cu art. 14 alin. (l) lit. (e) Cod de executare.

S-a mai indicat că, la 16.08.2012, 23.08.2012, și 05.09.2012 BCA „Întreprinzbanca” în proces de lichidare s-a adresat cu cereri prealabile către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, prin care a solicitat informații despre codurile fiscale ale clienților Băncii, însă pîrîtul a refuzat eliberarea informației, motivînd că este un secret fiscal, care poate fi eliberat numai executorilor judecătorești.

Referindu-se la cele indicate, reclamantul consideră ilegal refuzul pîrîtului în acest sens, deoarece legislația în vigoare nu prevede obligațiunea executorului judecătoresc de a interpela informațiile despre codurile fiscale, această obligațiune este pusă în sarcina creditorului-urmăritor, iar executorul judecătoresc dispune numai de dreptul de a refuza primirea titlului executoriu la executare, în cazul în care în titlu nu este indicat codul fiscal.

Pe parcursul examinării pricinii reclamantul și-a concretizat cerințele și a solicitat obligarea pîrîtului să comunice reclamantului codurile fiscale ale agenților economici indicați de reclamant în cererile prealabile nr. 147 din 16.08.2012, nr.178 din 23.06.2012, nr.206 din 13.09.2012, nr.224 din 18.09.2012 sau să se confirme faptul, ca agenților economici respectivi nu li s-au atribuit coduri fiscale.

Prin hotărîrea adoptată la 12 noiembrie 2012, Curtea de Apel Chișinău a admis acțiunea reclamantului, a considerat ilegal refuzul Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău de a comunica reclamantului codurile fiscale solicitate, a obligat Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău să elibereze reclamantului BCA „Întreprinzbanca” în proces de lichidare codurile fiscale ale agenților economici indicați de reclamant în cererile prealabile nr. 147 din 16.08.2012, nr. 178 din 23.06.2012, nr. 206 din 13.09.2012 și nr. 224 din 18.09.2012 sau să conforme faptul că agenților economici respectivi nu li s-au atribui coduri fiscale.

Motivînd soluția instanța a notat că, conform art. 34 al Constituției, art. 10 alin. (1) al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 4 alin. (1), art. 10 ale Legii privind accesul la informație, reclamantul are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, afară de cele exceptate de legislație de la liberul acces, iar pîrîtul, conform art. 11 al Legii privind accesul la informație, în calitate de autoritate publică, este obligat să ofere solicitantului orice informație oficială, afară de cele exceptate de legislație de la liberul acces.

Instanța a menționat că, acțiunile Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la refuzul de acces la informație constituie o violare a drepturilor reclamantului.

La 04.02.2013, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Buiucani a depus cerere de recurs împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2012, solicitînd casarea acesteia și pronunțarea unui noi hotărîri prin care acțiunea BCA „Întreprinzbanca” în proces de lichidare să fie respinsă integral ca nefondată.

În motivarea recursului, recurentul a menționat că, hotărîrea contestată este ilegală și urmează a fi casată, or, răspunsurile organului fiscal se întemeiază și pe prevederile art. 131 alin. (5) Cod fiscal, potrivit cărora organele cu atribuții de administrare fiscală sunt obligate și în drept să prezinte informațiile de care dispune referitor la un contribuabil concret.

Astfel, recurentul a conchis că cerințele intimatului sînt nefondate și contravin legislației în vigoare, or, art. 10 din Legea privind accesul la informație prevede că, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații orice informație aflate

în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație, iar art. 131 Cod fiscal, reprezintă în viziunea reclamantului excepția.

La 15.04.2013, BCA „Întreprinzbanca” SRL a depus referință asupra cererii de recurs, prin care a solicitat declararea ca inadmisibilă a recursului.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Potrivit art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs;

Studiind materialele cauzei în raport cu recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră pasibilă respingerii cererea de recurs și menținerea hotărârii contestate.

Instanța de recurs reiterează că, conform cerințelor art. 26 din Legea contenciosului administrativ, actul administrativ contestat poate fi anulat în cazul, în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Ținând cont de materialele cauzei și de normele legale ce reglementează aceste raporturi, Colegiul conchide că hotărârea supusă recurării este legală și întemeiată.

Astfel, susținând soluția instanței de fond, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ remarcă că, conform art. 34 al Constituției, art. 10 alin. (1) al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 4 alin. (1), art. 10 ale Legii privind accesul la informație, reclamantul are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, afară de cele exceptate de legislație de la liberul acces, iar pîrîtul, conform art. 11 al Legii privind accesul la informație, în calitate de autoritate publică, este obligat să ofere solicitantului orice informație oficială, afară de cele exceptate de legislație de la liberul acces.

În context, se conchide că afirmația recurentului precum că, informația solicitată de reclamant este contrară art. 10 din Legea privind accesul la informație, care prevede că, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații orice informație aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație, iar art. 131 Cod fiscal, reprezintă în viziunea reclamantului excepția, este nefondată și lipsită de temei. Or, acțiunile Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la refuzul de acces la informație constituie o violare a drepturilor reclamantului stipulate în normele de drept enunțate mai sus.

Potrivit art. 7 alin. (2) și (4) ale Legii privind accesul la informație, accesul la informații oficiale nu poate fi îngrădit, cu excepția informațiilor ce constituie secret de stat, reglementate prin legi organice, calificate ca informații protejate de stat, a căror furnizare ar periclita securitatea statului. Nu se vor impune restricții ale libertății de informare decît dacă furnizorul de informații poate demonstra că

restricția este reglementată prin lege organică și necesară într-o societate democratică pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei sau protecției securității naționale și că prejudiciul adus acestor drepturi și interese ar fi mai mare decât interesul public în cunoașterea informației.

În consecință, așa cum a conchis și instanța de fond, dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngădit decât în condițiile legii.

Conform art. 129 pct. 19 din Titlul V „Administrarea Fiscală” al Codului fiscal, secret fiscal reprezintă orice informație de care dispun organele cu atribuții de administrare fiscală, inclusiv informația despre contribuabil ce constituie secret comercial cu excepția informației despre încălcarea legislației fiscale.

Conform art. 1 al Legii cu privire la secretul comercial nr. 171 din 06 iulie 1994, prin secret comercial se înțeleg informațiile ce nu constituie secret de stat, care țin de producție, tehnologie, administrare, de activitatea financiară și de altă activitate a agentului economic, a căror divulgare (transmitere, scurgere) poate să aducă atingere intereselor lui.

Respectiv, conform art. 131 alin. (5) lit. d) Cod fiscal, organele cu atribuții de administrare fiscală sînt obligate și în drept să prezinte informațiile de care dispun referitor la un contribuabil concret oficiilor de executare, pentru executarea documentelor executorii.

În limita celor expuse, referindu-ne la faptul că instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect cadrul legal referitor speței și a creat condiții optime participanților la proces pentru ca aceștia să poată beneficia efectiv de drepturile procedurale, instanța de recurs conchide că cererea de recurs este neîntemeiată iar hiotărirea recurată pasibilă menținerii.

În baza art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se respinge cererea de recurs declarată de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Buiucani.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a BCA „Întreprinzbanca” în proces de lichidare împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău privind furnizarea informației solicitate.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Corolevschi

Valentina Clevadi

Iuliana Oprea